

INTRO til praktkniveau 3: Video & praktikportfolio

Forord:

I jeres anden praktik arbejdede I fokuseret med differentierede undervisningsforløb, hvor I varierer metoder og undervisningsformer, inddrager bevægelse. Gennem dialog og samarbejde med eleverne udvikler I rammer for læring og klassens sociale liv. I kommunikerer med forældrene om formål og indhold i jeres undervisning – både mundtligt og digitalt.

I denne sidste praktik arbejder I videre herfra med at planlægge, gennemføre og evaluere længerevarende undervisningsforløb med hensyntagen til års- og elevplaner. I samarbejder fortsat i praktikgruppen, med praktiklærer og kan også trække på skolens øvrige ressourcepersoner fx når I skal lede inklusionsprocesser med eleverne. I skal arbejde med at støtte den enkelte elevs aktive deltagelse og her også kommunikere med forældre om elevernes skolegang.

Videoer

Som støtte til jeres læreproces i denne praktikperiode, har vi i praktikteamet i samarbejde med kollegaer på Campus Roskilde lavet tre 10-minutters videoer, der præsenterer lidt fra de 3 kompetenceområder i praktikfaget. I tilknytning til videoerne er små øvelser, som I laver i praktikgruppen. Formålet med video og øvelser er, at I via nogle faglige input og praksisrettede øvelser bliver forberedt inden for de forskellige kompetenceområder, når I skal ud at arbejde med, hvordan I vil agere som lærere.

Ud over jeres selvstændige arbejde i jeres praktikgrupper, får I vejledning med både en UC-vejleder, der følger jer helt frem til prøven og med fagundervisere, som I kan bestille fagdidaktiske vejledninger hos.

Praktikportfolio

Gennem hele forløbet med praktikken skal jeres læreproces - hvor I over jer, prøver forskelligt af, analyserer, prøver nyt og over jer igen – fastholdes og dokumenteres i jeres individuelle praktikportfolio. Noget af indholdet heri vil være fælles fra gruppen, andre dokumenter fx refleksions- og vejledningsnotater kan være individuelle. I får som understøttelse til jeres proces stillet 3 portfolioopgaver. De skal med i portfolioen, da portfolioarbejdet bliver det grundlag, I indstilles til prøve på.

For at støtte jer bedst muligt i denne nye proces, får I remindere via Praktikportalen vedr. jeres praktikportfolio.

Portfolioøvelse 1, Uge 40 – 44.

- Se de tre videoer som knytter sig til praktikkens tre kompetenceområder. Lav de arbejdsøvelser, som er beskrevet i videoerne. Drøft hvad I er mest nysgerrige på og motiverede for at arbejde med i forhold til jeres egen praksis som lærer i jeres første praktikuge. *Fasthold jeres refleksioner i praktikportfolioen.*
- Drøft hvordan I vil samarbejde internt i praktikgruppen, og hvad I har brug for at vide om skolen, klassen og undervisningsplaner. Formulér de spørgsmål, som I vil stille på besøgsdagen. *Gem noter fra skolebesøget i praktikportfolioen.*
- Skriv et udkast til et forældrebrev som I tager med ud til jeres praktiklærer ved første besøg. *Fasthold respons på forældrebrev i praktikportfolioen.*

Portfolioøvelse 2, Uge 47 – 50.

- Gense videoerne om de tre kompetenceområder og genbesøg arbejdsøvelserne. *Fasthold jeres nye refleksioner i praktikportfolioen.*
- Med afsæt i arbejdet med portfolioøvelse 1 skal I planlægge den undervisning, som I vil gennemføre i uge 49. *Gem jeres plan og overvejelser i praktikportfolioen*
- Benyt jer af tilbud om fagdidaktisk vejledning og *fasthold punkter til og noter fra denne vejledning i praktikportfolioen.*
- *Fasthold jeres erfaringer fra uge 49 i praktikportfolioen.*
- Gennem jeres drøftelser i praktikgruppen og vejledning skal I indkredse, hvad I er blevet nysgerrige på ift. de tre praktikvideoer og jeres oplevelser fra første praktikuge. Formulér hvad I gerne vil udvikle i jeres praksis/ fx en aktion, som I gerne vil afprøve, drøfte og løbende raffinere gennem praktikkerne 2-6. *Gem jeres plan og overvejelser i praktikportfolioen.*

Portfolioøvelse 3, Uge 1 - 5.

- Indled denne portfolioøvelse med et praktikgruppemøde. NB: I har forinden lavet observationer af hinanden (evt. som små videosekvenser på i alt max 10 min), hvor I underviser. Jeres fokus kan være en fortsættelse af det udviklings-/aktionslæringsforløb I igangsatte i øvelse 1 og 2. På praktikgruppemødet ser I jeres nedskrevne observationer/videosekvenser igennem sammen, analyserer og finder de fokuspunkter, som I vil bearbejde sammen med jeres praktiklærer i en reflekterende samtale/vejledning. I kan til dette praktikgruppemøde hente inspiration til analysen i videoerne om praktikkens 3 kompetenceområder og færdigheds- og vidensmål. *Fasthold jeres refleksioner i praktikportfolioen.*
- Gennemfør herefter den reflekterende samtale /vejledning med jeres praktiklærer, hvor I tager udgangspunkt i jeres bearbejdning af observationerne/videosekvenser. *Fasthold jeres nye refleksioner her i praktikportfolioen.*
- *Notér læringspointerne fra jeres samtale her i praktikportfolioen.* De næste års udvikling af jeres lærerprofessionalitet kan tage udgangspunkt i disse.
- Tag udgangspunkt i ovenstående arbejde, når I skal udvælge indhold til praktikopgaven. I kan bruge udvalgt indhold fra praktikportfolioen som vejledningsgrundlag til den sidste vejledning med jeres UC-vejleder.

God arbejdslyst!

Øvelser til videoerne – se de næste sider

TIL VIDEOARBEJDET

Praktikniveau 3: Didaktik

Praktikgruppen arbejder med at:

- planlægge, gennemføre og evaluere længerevarende undervisningsforløb under hensyntagen til elev- og årsplaner i samarbejde med medstuderende og skolens øvrige ressourcepersoner.
- evaluere elevers læringsudbytte og undervisningens effekt
- udvikle egen og andres praksis på et empirisk grundlag

De studerende har viden om:

- Organisations-, undervisnings- og samarbejdsformer
- Metoder til summativ og formativ evaluering
- Observations- dataindsamlings og dokumentationsmetoder"

Arbejdsøvelse 1 - Årsplanlægning

Find et eksempel på årsplan, evt. fra jeres praktikskole eller her:

<https://edu21.dk/aarsplaner-i-1-klasse/> eller

https://www.clio.me/dk/portaler/?gclid=EAlaIQobChMIwOHahaPo6wIVDywyYChoQog9EEAAYAiAAEgKELfD_BwE

(her ska I bruge unilogin)

Udvælg og diskutér en årsplan fx fra et af de ovenstående link eller en årsplan fra praksis.

- Undersøg hvordan planen er begrundet pædagogisk, almendidaktisk og fagdidaktisk.
- Drøft hvordan evaluering er inddraget i planerne. Hvad skal evalueres? Hvordan skal der evalueres?

Arbejdsøvelse 2 Teamsamarbejdet – årsplanlægning

Case:

I jeres team har I store diskussioner om værdien af at lave årsplan til forældrene. Holdningerne er mange. En enkelt lærer mener, at det må være tilstrækkeligt at angive fagenes trinmål, mens andre mener, at det ville være en større hjælp for elever og forældre, hvis lærerne beskrev undervisningsforløbene langt mere konkret.

Mulige refleksionsspørgsmål:

- Hvordan vil I definere årsplaner?
- Hvem er målgruppen for årsplanerne?
- Hvilken betydning har målgruppen for udformningen?
- Hvilken betydning har det, at I er enige i teamet?
- Hvad skal en årsplan indeholde?

Tekster:

- Canger, Tekla & Kaas, Lise Aagaard (2016): Praktikbogen, Hans Reitzels Forlag, kap. 17
- Jensen, E (red) Didaktik – Praktikbog 1. Akademisk Forlag, 2015 Kap. 5
- Brodersen (m.fl.): Effektiv undervisning – didaktiske nærbilleder fra klasserummet. Hans Reitzels Forlag, 2015. Kap 5 Årsplanlægning.
- Nottingham, J. (2014): "Nøglen til læring". Dafolo.

• Praktikniveau 3: Klasseledelse

”Praktikgruppen arbejder med at lede inklusionsprocesser i samarbejde med eleverne
- med afsæt i viden om læringsmiljø, inklusion
konflikthåndtering og mobning”

Arbejdsøvelse 1: Konflikthåndtering

Tag udgangspunkt i en konflikt blandt eleverne, som I skal hjælp med at løse undervejs i praktikken. Tal efterfølgende om, hvordan I fik løst konflikten ud fra følgende spørgsmål:

- Hvilken type konflikt var der tale om?
- Hvem og hvornår blev der talt med ulve-sprog?
- Hvem og hvornår blev der talt med giraf-sprog?
- Var der eksempler på internaliserende årsagsforklaringer?
- Var der eksempler på eksternaliserende årsagsforklaringer?

Arbejdsøvelse 2: Strategier for mobning

Arbejd ud fra følgende spørgsmål:

- Hvilke målsætninger /strategier har skolen for arbejdet med mobning?
- Hvordan arbejder skolen med at skabe stærke fællesskaber?
- Hvilke idéer har I selv til, hvordan skolen kunne videreudvikle sit arbejde med mobning? - undersøg evt. hvad der anvendes på andre skoler

”Mobning er gruppens systematiske forfølgelse eller udelukkelse af en enkelt person i en social sammenhæng hvor denne person er ’tvunget’ til at være”
(Helle Rabøll Hansen 2005 - ’Grundbog mod mobning’)

Tekster og link

- Det kriminalpræventive råd: www.dkr.dk
- Dansk center for undervisningsmiljø: www.dcum.dk
 - konflikthåndtering og mægling i skolen: <http://dcum.dk/webfm/send/404>
 - mæglingsmetode: <http://dcum.dk/undervisningsmiljoe/metoder/er-du-med-pa-mobning>
- Boserup & Humle (1996): ”Konflikter løser vi selv – konfliktløsning o skolen efter mediationsmetoden” Dansk forening for mediation
- Hejgaard & Mikkelsen (2000): ”goddag giraf” http://www.ht-1.dk/girafsprog/at_laere.htm

Praktikniveau 3: Relationsarbejde

Praktikgruppen arbejder med at:

- støtte den enkelte elevs aktive deltagelse i undervisningen og i klassens sociale liv
- samarbejde med forskellige parter på skolen
- kommunikere med forældre om elevernes skolegang

Praktikgruppen har viden om:

- anerkendende kommunikation,
- ligeværdigt samarbejde,
- inklusionsprocesser og
- processer, der fremmer godt skole-hjemsamarbejde
- samarbejdsformer ved forældremøder, forældresamtaler og kontaktgrupper

Formålet med video og øvelser er, at I får nogle faglige inputs og praksisrettede øvelser med jer, når I skal ud at arbejde med, hvordan I vil agere relationskompetent som lærere. Når I kommer i jeres 3. praktik skal I arbejde med nogle nye aspekter af jeres relationskompetence.

I videoerne nævnes en række arbejdsøvelser til praktikgruppen. De kommer her:

Arbejdsøvelse nr. 1

Læs denne praksisnære fortælling, som stammer fra Mathias Sune Bergs forskning om lærerens betydning for lærerens lederskab. Den findes i hans Ph.d.-afhandling fra Københavns Universitet 2018. Se desuden henvisning til en artikel af Berg i kildelisten herunder.

Varmen stråler fra buldrende børn. De røde kinder og livlige kroppe overdøver kolde dryppende næser på gangen. Døren til gården er stadig åben ligesom klassens, der inviterer ind fra frikvarteret. Lines finger ved læben signalerer overgangen, den anden hånd stryger taktfast over hovederne, der passerer hende i døren. På forunderlig vis diffunderer børnene gennem den lette berøring og ind i rummet, hvor de hver især i forskellig fart finder frem til destinationen. Før halvdelen er på plads, er den første finger i vejret. Som om frikvarteret aldrig har eksisteret bliver lyden langsomt svagere, kun den let forhøjede frekvens af vejtrækninger afslører, at der øjeblikket forinden er blevet sparket til bolde, sjippet og løbet om kap. Drengen sidder stille med sin røde mappe, blyanten i den ene hånd, let foroverbøjet. Line glider rundt imellem stole, borde og børn, langsomt førende, indtil alle er på plads. Stemmen er lav, kroppen dirigerende i handling. Uden fælles beskeder, men med enkelte, personlige anvisninger og forklaringer er klassen kommet på plads. Børnene er smeltet sammen i små enheder ved bordene, og bordenes enheder bindes sammen af Lines bevægelsestråde trukket af rolig bølgen børn og borde imellem.

Reflektér i praktikgruppen over følgende:

- Tænk hver især over, hvordan du sætter dig selv og din krop i spil i relationsarbejdet med eleverne? Skriv et par eksempler ned på, hvordan det er forskelligt fra elev til elev - og fra situation til situation
- Drøft i fællesskab de eksempler I hver især har

- Drøft derpå, om I fra denne eller tidligere praktikker har oplevet at være udfordret i relationen til en eller flere elever. Hvordan påvirkede det også dit åndedræt og din evne til at være nærværende.

Arbejdsøvelse nr. 2 Skole-hjem-samarbejds betydning for elevens skolegang

Læreren er den lærerprofessionelle, der skal samarbejde med forældre omkring deres børns læring og trivsel og gøre dem til livsduelige mennesker.

En lærer skal være bevidst om, hvordan hun arbejder med skole-hjemsamarbejdet ved forældremøder, skole-hjemsamtaler, møder med kontaktgrupper eller ved mere uformelle forældresamtaler.

Planlæg i praktikgruppen et fiktivt forældremøde og overvej fx:

- Hvad er dagsordenen & hvilke punkter til information, hvilke til drøftelse?
- Hvem deltager i planlægningen af mødet, og hvem deltager på dagen?
- Hvordan forstår I jeres/lærerens rolle contra forældrenes rolle på mødet?
- Overvej hvordan I indtænker forældrenes forudsætninger i planlægning?

Arbejdsøvelse 3 Relationer mellem lærer og andre parter på skolen

Tal i praktikgruppen om, hvilke andre parter, I har stiftet bekendtskab med i jeres tidligere praktikker.

Tal også med jeres praktiklærer om, hvilke parter der kan være gode at samarbejde med, og hvad der præger en professionel kommunikation med disse.

Tekster og andre kilder:

- Braad & Jakobsen red. Undervisningskompetence, Samfundslitteratur, 2020, her i Mathias Sune Berg: Kroppens betydning for lærerens lederskab, Kap 3, s. 161
- Canger, Tekla & Kaas, Lise Aagaard (2016): Praktikbogen, Hans Reitzels Forlag, kap. 12
- Klinge, Louise (2017): Læreren relationskompetence, Dafolo, kap. 4
- Skibsted, Else (2015): Relationsarbejde, Akademisk forlag, kap. 6

